

Smarta verktyg för uppföljning

I Europa finns ett antal miljö- och produktionsuppföljningsverktyg. Utöver en politisk vilja att de ska användas mer finns en önskan om att driva en gemensam utveckling av verktygen inom EU. På en EIP-Agri workshop, Tools för Environmental Farm Performance, i Zagreb 7-8 februari diskuterades vilka verktyg som finns, vad de kan användas till och hur de ska utvecklas för att bli användarvänliga.

Tre representanter från Odling I Balans (OIB) deltog tillsammans med bland andra aktörer som arbetar med integrerad produktion, forskning och programutveckling. Av de cirka 70 deltagarna var 22 lantbrukare. Syftet med workshopen var att sammanföra lantbrukare, forskare, programutvecklare, miljöaktivister och olika intressenter för att

- identifiera vilka hållbarhetsverktyg som finns och används idag i Europa
- utbyta praktisk erfarenheter från de olika verktygen och systemen
- främja utvecklingen av hållbarhetsverktyg inom lantbruket.

Gustav Hilmér, lantbrukare från Bäckens gård och representant för OIB, tyckte att det var intressant att höra hur man arbetade med olika verktyg i Europa.

– Man slås av hur olika det är i Europa. I vissa länder är det ovanligt att lantbrukare använder datorer och det är ett stort steg att ens skriva ner saker på ett papper. Sverige har kommit långt vad det gäller att utnyttja olika verktyg för både produktionsuppföljning och miljöpåverkan.

– Jordbruket ser så olika ut i Europa. I England finns det gårdar på 3 000 hektar och i Grekland är det vanligt med gårdar på en hektar, förklarar Håkan Wahlstedt, ordförande i Odling i Balans och lantbrukare på Hidinge gård, som också var med under de två dagarna.

En central slutsats från workshopen är att det är viktigt att olika aktörer träffas och diskuterar utformning av verktygen innan de utvecklas.

– Det verkar ofta vara så att en programutvecklare får ett uppdrag av en forskare, programmet utvecklas och sen fungerar inte verktyget i praktiken, säger Johan Skyggeson, som idag är rådgivare med ursprung från en OIB gård. Det inte är helt enkelt att diskutera vissa frågor om man inte har samma grundkännedom om systemen.

– Det hade varit bättre om man presenterar en känd teknik som man som lantbrukare kan se nyttan av exempelvis N-sensorn, och diskuterar utifrån den. En del av det som presenterades var avancerade beräkningsmodeller som tar mer tid i anspråk att förstå och hantera jämfört med nyttan av resultaten.

Diskussionen fördes också om utvecklandet av en gemensam europeisk kunskapsbank och ett verktyg som gör att man kan jämföra produktionen i Europa. Det var stort fokus på klimatpåverkan från olika produktionsinriktningar.

De flesta lantbrukare på konferensen tycktes vara eniga om att införandet av ett certifieringssystem, eller ett liknande verktyg, måste gå hand i hand med en ekonomisk morot och att det allra helst ska ske via en efterfrågan från marknaden. Man kan i så fall fundera på vilken roll EU får att utveckla verktyget eller om det snarare är ett stödsystem för att utveckla ett sådant som behövs.

Helena Elmquist, Gustav Hilmér, Johan Skyggeson och Håkan Wahlstedt som deltog från Sverige var rörande överens om att det var viktigt att vara med den här sortens workshop och att utbytet med andra länder och organisationer i Europa var värdefullt. Slutsatser och diskussioner från workshopen kommer att summeras i en rapport senare i vår.